

PRAKSISOVERSIGT · PENGE OG FINANSVÆSEN

Praksisoversigt over bankrådgivning

Pengeinstitutters erstatningsansvar for investerings-, lån- og kreditrådgivning af privatkunder

Version 2 · Opdateret 27. jun. 2026 · 33 afgørelser · 2009-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Denne praksisoversigt behandler pengeinstitutters erstatningsansvar for rådgivning af privatkunder om investeringer, lån og kredit, som den har udviklet sig i Det Finansielle Ankenævns praksis. Retsgrundlaget er god skik-normen i lov om finansiell virksomhed § 43, suppleret af bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder (BEK 330/2016) og – for boligkreditaftaler – bekendtgørelse om god skik for boligkredit. For kreditgivning gælder desuden kreditaftaleloven § 7 c om kreditværdighedsvurdering. Praksis viser et klart mønster: pengeinstituttet har en selvstændig pligt til at vurdere produkters risiko og må ikke ukritisk støtte sig på investeringsforeningens egen klassificering; lånefinansierede (gearede) investeringer udløser en skærpet rådgivningspligt; og komplekse produkter som rente- og valutaswaps kræver balanceret rådgivning om alle risikoscenarier. Forældelsesfristen på 3 år løber typisk fra det tidspunkt, hvor kunden via depotopgørelser eller årsoversigter burde have indset tabet.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Pengeinstituttet har en selvstændig pligt til at vurdere risikoen ved de produkter, det rådgiver om, og kan ikke berettiget støtte sig på investeringsforeningens egen risikoklassificering, hvis denne ikke er retvisende.
- 02** Investering i konjunkturfølsomme højrenteobligationer (fx BankInvest Højrentelande) kan ikke kvalificeres som lavrisikoprodukt, selv om investeringsforeningen selv klassificerer det som lav risiko.
- 03** Lånefinansieret (gearet) investering udløser en skærpet rådgivningspligt om risikospredning, kursrisikoen samspil med gælden og kundens samlede økonomi – manglende information om exit-risikoen er ansvarspådragende.
- 04** Rente- og valutaswaps kræver balanceret rådgivning om både rentestigning og rentefald samt om udtrædelses- og sikkerhedsstillelseskrav – ensidig fokus på rentebesparelser er ikke tilstrækkeligt.
- 05** En valutarenteswap med hovedstolsudveksling er et komplekst produkt, der pålægger banken en skærpet dokumentationspligt for, at rådgivningen var fyldestgørende.
- 06** En bankrådgivers professionelle baggrund og daglige kendskab til produktet kan udelukke erstatning, da rådgiveren selv bør have indset risikoen.

- 07** Overtrædelse af kreditaftaleloven § 7 c om kreditværdighedsvurdering udløser ikke i sig selv civilretlig ugyldighed – låneaftalen kan kun tilsidesættes efter aftaleloven §§ 36/38 c ved grovere tilsidesættelse af vurderingspligten.
- 08** Forældelsesfristen på 3 år efter forældelsesloven § 3 løber typisk fra det tidspunkt, hvor kunden modtog årsoversigten eller depotopgørelsen og derved burde have indset tabet og rådgivningens karakter.
- 09** Når sagens faktiske forhold afhænger af mundtlige drøftelser eller modstridende forklaringer om rådgivningen, afviser nævnet sagen og henviser til domstolene – dette er en bevisførelsesbegrænsning, ikke en frifindelse.
- 10** Bankens vejledningspligt ved boligkreditrådgivning er opfyldt, hvis kunden får forelagt og dokumenteret valg mellem fast og variabel rente og selv vælger den ønskede løsning.
- 11** Kunden bærer selv den almindelige kursrisiko ved investering, og banken er ikke ansvarlig for uforudsigelige markedsbegivenheder som finanskrisen, medmindre rådgivningen konkret var mangelfuld.
- 12** Erstatningen opgøres typisk som en restitution: kunden stilles, som om investeringen aldrig var foretaget, med fradrag af modtagne udbytter og under hensyn til tabsbegrænsningspligten.

Lovgrundlag: god skik-normen og dens udmøntning i bekendtgørelser

§ 1

Den overordnede retlige ramme for pengeinstitutters rådgivning af privatkunder udgøres af [lov om finansiel virksomhed § 43, stk. 1](#), der fastslår:

Finansielle virksomheder og finansielle holdingvirksomheder skal drives i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god praksis inden for virksomhedsområdet.

Bestemmelsen er en retlig standard, hvis indhold i væsentlig grad er blevet udmøntet i to bekendtgørelser:

- [Bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder \(BEK 330/2016\) § 3](#): En finansiel virksomhed skal handle redeligt og loyalt over for sine kunder.
- [Bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder § 9](#): Før rådgivning skal virksomheden anmode kunden om at oplyse om sin økonomiske situation, erfaring, formål og risikovillighed.

For **boligkreditaftaler** gælder desuden [bekendtgørelse om god skik for boligkredit](#), der pålægger kreditgiveren en vejledningspligt, så låntageren kan vurdere produktet i forhold til sin økonomi (§§ 16-17). Denne bekendtgørelse afløser den generelle god skik-bekendtgørelse for lån med pant i fast ejendom.

For **kreditgivning generelt** suppleres reglerne af [kreditaftaleloven § 7 c](#), der pålægger kreditgiveren at vurdere forbrugers kreditværdighed inden aftalens indgåelse. Bestemmelsen har en pending nyaffattelse (lov nr. 1322 af 20. november 2025, ikrafttræden 20. november 2026), der skærper kravene til vurderingen.

Endelig suppleres af [bekendtgørelse om investorbeskyttelse ved værdipapirhandel § 9](#), der implementerer MiFID II's egnethedstest: ved investeringsrådgivning skal værdipapirhandleren indhente oplysninger om kundens kendskab, finansielle situation og risikovillighed og kun anbefale produkter, der egner sig.

For tvister om [realkreditprodukter](#) (kursfastsættelse, bidragsforhøjelser mv.) henvises til den selvstændige praksisoversigt.

LOV

[Bekendtgørelse om god skik for boligkredit § 17](#)[Bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder § 3](#)[Bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder § 9](#)[Bekendtgørelse om investorbeskyttelse ved værdipapirhandel § 9](#)[Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1](#)[Lov om finansiell virksomhed § 43, stk. 1](#)

§ 2 **Selvstændig vurderingspligt: pengeinstituttet kan ikke ukritisk støtte sig på investeringsforeningens risikoklassificering**

Et gennemgående princip i Det Finansielle Ankenævns praksis er, at pengeinstituttet har en **selvstændig pligt** til at vurdere risikoen ved de produkter, det rådgiver om. Instituttet kan ikke blot videregive investeringsforeningens egen risikoklassificering, hvis denne ikke er retvisende.

Princippet blev fastslået i en række sager om Roskilde Banks rådgivning om BankInvest Højrentelande – en investeringsforening med fokus på obligationer fra Emerging Markets-lande. BankInvest selv klassificerede produktet som "lav risiko", men nævnet fandt, at denne klassificering ikke var retvisende henset til det snævre investeringsområde og den betydelige konjunkturfølsomhed.

I [1148/2009](#) havde klageren en utvetydigt lav risikoprofil (niveau 3 af 10). Nævnet gav medhold og fastslog, at banken burde have reageret på den store koncentration i ét konjunkturfølsomt produkt efter fastlæggelsen af den lave profil.

I [1203/2009](#) nåede Spar Nord Bank-sagen samme resultat. Klageren, en 73-årig kvinde med lav risikoprofil, fik ca. 35 % af sit depot placeret i BankInvest Højrentelande. Nævnet udtalte:

Selvom BankInvest oprindeligt havde kategoriseret produktet som lav risiko (en vurdering der senere blev ændret til høj risiko), påhviler det et pengeinstitut at foretage en selvstændig vurdering af risici ved de produkter, de rådgiver om.

Banken blev pålagt at stille klageren, som om investeringen aldrig var foretaget, med midlerne anset for placeret i BankInvest Lange Danske Obligationer.

Modsat gik det i [328/2009](#), hvor flertallet (3-2) fandt, at klageren selv havde underskrevet en profil med høj risikovillighed og accepteret risikoen for tab. Mindretallet fremhævede dog, at banken generelt havde anbefalet Højrentelande som alternativ til sikre statsobligationer til forsigtige investorer, hvilket de fandt problematisk.

Kundens **professionelle baggrund** kan begrænse rådgivningskravet. I [379/2011](#) var klageren selv ansat som investeringsansvarlig kunderådgiver i Roskilde Bank. Nævnet afviste erstatningskravet, da klageren "ikke kunne have været uvidende om de risici, der er forbundet med en investering i BankInvest Højrentelande, særligt når denne er lånefinansieret."

LOV

[Lov om finansiel virksomhed § 43, stk. 1](#)

PRAKSIS

- Det finansielle ankenævn** · Erstatningsansvar for Roskilde Bank ved mangelfuld rådgivning om BankInvest Højrentelande i forhold til kundens lave risikoprofil 12.12.2012
- Det finansielle ankenævn** · Bankrådgivers krav om erstatning for tab på gearet investering afvist af Ankenævnet 12.09.2012
- Det finansielle ankenævn** · Spar Nord Bank dømt til at betale erstatning for investeringsrådgivning i strid med kundens lave risikoprofil 14.03.2011
- Det finansielle ankenævn** · Spørgsmål om rådgivning om kursrisiko ved køb af investeringsbeviser i BankInvest Højrentelande 22.07.2010

Lånefinansieret (gearet) investering: skærpet rådgivningspligt og exit-risikoen

§ 3

Et område, hvor nævnet konsekvent stiller strenge krav, er **lånefinansierede investeringer**, hvor kunden optager lån (typisk i fast ejendom) og investerer provenuet. Det centrale produkt var Roskilde Banks "Aktiv BoligInvest"-koncept, hvor friværdi blev belånt via realkreditlån og investeret i BankInvest Højrentelande.

Nævnet har i en lang række afgørelser fastslået, at gearing udløser en **skærpet rådgivningspligt** om:

- Risikospredning (hele friværdien i ét produkt er utilstrækkeligt)
- Den særlige **exit-risiko**: risikoen for at investeringsbeviserne ved lånets udløb ikke kan realiseres til en kurs, der dækker indfrielsen af realkreditlånet
- Kursrisikoen samspil med den optagne gæld

I [163/2010](#) og [343/2010](#) fandt nævnet, at Roskilde Banks "støtteark" ikke indeholdt fyldestgørende oplysninger om exit-risikoen. Bankerne blev pålagt at stille klagerne, som om investeringen aldrig var foretaget, og erstatte renter og bidrag betalt på den del af realkreditlånet, der finansierede investeringen.

I [1297/2009](#) var der tale om et valutalån på 3,5 mio. kr., der efter bankens anbefaling blev investeret i Højrentelande. Nævnet gentog princippet om selvstændig vurderingspligt:

Det påhviler pengeinstituttet at foretage en selvstændig og korrekt vurdering af risici, uanset produktets officielle klassificering.

I [949/2010](#) var klageren advokat. Banken argumenterede for, at kravene til rådgivningen var lempede. Flertallet afviste dette argument og fastslog, at engagementet var fuldt ud lånefinansieret og placeret i kun ét værdipapir, og at banken ikke kunne klassificere det som lavrisiko.

Lånefinansieret køb af **bankens egne aktier** rejser tilsvarende spørgsmål. I [432/2014](#) fandt nævnet, at en lånefinansieret investering på 1 mio. kr. i Roskilde Bank-aktier var "åbenbart uegnet" for klageren – en 61-årig med negativ formue. Nævnet tilkendte 60 % erstatning i lighed med Forbrugerombudsmandens forlig og fremhævede bankens egeninteresse i salget.

Modsat gik det i [128/2009](#), hvor flertallet (3-2) fandt, at klageren ikke kunne være uvidende om risikoen ved aktieinvestering generelt, selv om købet var lånefinansieret. Dissensen illustrerer dog den vedvarende uenighed i nævnet.

I [1217/2009](#) blev Sydbank frifundet, fordi klagerne var bistået af egen revisor, investeringsforslaget indeholdt specifikke advarsler om tab ved gearing, og porteføljens profil var kodet som "spekulation" internt. Sagen illustrerer, at dokumenteret rådgivning og professionel bistand kan beskytte banken.

LOV	Lov om finansiell virksomhed § 43, stk. 1	
PRAKSIS	Det finansielle ankenævn · Erstatning for lånefinansieret aktiekøb i Roskilde Bank: Uegnet rådgivning og manglende risikospredning	23.05.2017
	Det finansielle ankenævn · Erstatningsansvar for mangelfuld rådgivning om lånefinansieret investering i BankInvest Højrentelande	26.06.2012
	Det finansielle ankenævn · Roskilde Bank erstatningsansvarlig for mangelfuld rådgivning om gearret investering i BankInvest Højrentelande	04.07.2011
	Det finansielle ankenævn · Erstatningskrav mod Sydbank for tab på gearret investeringspakke afvist	14.03.2011
	Det finansielle ankenævn · Roskilde Bank dømt til at erstatte tab på 'Aktiv BoligInvest' grundet mangelfuld rådgivning om risiko	07.03.2011
	Det finansielle ankenævn · Mangelfuld rådgivning om det lånefinansierede investeringsprodukt Aktiv BoligInvest	07.03.2011
	Det finansielle ankenævn · Afvisning af erstatningskrav for tab på lånefinansierede aktiekøb i Roskilde Bank	09.09.2009

§ 4 Rente- og valutaswaps: krav om balanceret rådgivning og risikoscenarier

Rente- og valutaswaps er komplekse finansielle produkter, der har givet anledning til en betydelig nævnspraksis. Nævnet stiller krav om **balanceret rådgivning**, der ikke alene fokuserer på den mulige rentebesparelse, men også på tabsscenarierne.

I [356/2010](#) blev Spar Nord Bank fundet erstatningsansvarlig for rådgivning om en valutarenteswap i schweizerfranc. Klageren havde et realkreditlån på ca. 3,1 mio. kr. og blev stillet en årlig rentebesparelse i udsigt. Nævnet lagde vægt på, at:

- Bankens præsentationsmateriale fokuserede **ensidigt på den aktuelle rentebesparelse**
- Det fremgik ikke tydeligt, at parterne skulle **udveksle hovedstole** i DKK og CHF ved aftalens udløb
- Besparelsen blev ikke sat i forhold til risikoen for **væsentlige tab ved valutakursændringer**

Nævnet fastslog, at en valutarenteswap i et ikke-erhvervsforhold er et nyt og komplekst produkt, der pålægger banken en **skærpet dokumentationspligt**.

I [903/2009](#) var en læge indgået i en renteswap med Jyske Bank med aftalte risikogrænser ("gul" og "rød" linje). Da det urealiserede tab oversteg den røde grænse, og klageren afslog at stille yderligere sikkerhed, lukkede banken swappen med et realiseret tab på 1,5 mio. kr. Flertallet frifandt banken, da lukningen var i overensstemmelse med den skriftlige aftale. Mindretallet fandt dog vilkårene urimelige efter [aftaleloven § 36](#), da produktet var tænkt som sikkerhed, men i stedet skabte risiko for tvangslukning.

I [592/2009](#) blev en valutaswapsag afvist pga. bevisusikkerhed. Sagen illustrerer nævnets begrænsning: når der er fundamental uenighed om mundtlig rådgivning, kan nævnet ikke afgøre sagen.

For **andelsboligforeningers** renteswaps har forældelse ofte været afgørende. I [122/2014](#) fandt nævnet, at en andelsboligforening senest ved modtagelsen af bankens brev i november 2009 – der orienterede om stærkt

negativ markedsværdi – burde have fået kendskab til et muligt krav. Da klagen først blev indgivet i april 2014, var forældelsesfristen overskredet.

I [134/2013](#) fandt nævnet derimod, at Danske Banks præsentationsmateriale i tilstrækkelig grad havde informeret en andelsboligforening om risiciene ved en renteswap, herunder at faldende renter ville medføre værditab.

LOV	Aftaleloven § 36	Lov om finansiel virksomhed § 43, stk. 1	
PRAKSIS	Det finansielle ankenævn · Andelsboligforenings klage over rådgivning om indfrielse af renteswaps afvist på grund af bevisusikkerhed		05.03.2021
	Det finansielle ankenævn · Andelsboligforenings erstatningskrav for rådgivning om renteswap var forældet		05.11.2014
	Det finansielle ankenævn · Andelsboligforenings indsigelser mod rådgivning om variabelt forrentet lån kombineret med renteswap		04.10.2013
	Det finansielle ankenævn · Spar Nord Bank kendt erstatningsansvarlig for mangelfuld rådgivning om kompleks valutarenteswap aftale		27.01.2012
	Det finansielle ankenævn · Bankens rådgivning om kompleks valutaswap krævede bevisførelse og blev afvist af Ankenævnet		05.12.2011
	Det finansielle ankenævn · Krav om erstatning efter tvangslukning af renteswap grundet overskredet risikogrænse og manglende sikkerhedsstillelse		08.09.2010

§ 5 Kreditværdighedsvurdering: kreditaftaleloven § 7 c og grænsen for ugyldighed

Ved bevilling af forbrugslån har nævnet behandlet en række sager om bankens pligt til at foretage en kreditværdighedsvurdering efter [kreditaftaleloven § 7 c](#). Bestemmelsen kræver, at kreditgiveren vurderer forbrugers kreditværdighed på grundlag af fyldestgørende oplysninger.

Det centrale spørgsmål i praksis har været: **udløser en overtrædelse af § 7 c i sig selv ugyldighed af låneaftalen?** Nævnets klare svar er nej – civilretlig ugyldighed kræver en **grovere tilsidesættelse** og sker i givet fald efter [aftaleloven § 38 c](#), jf. [§ 36](#).

I [169/2024](#) havde Bank Norwegian bevilget en kreditramme og et lån med talrige forhøjelser til samlet over 423.000 kr. Klageren krævede aftalerne erklæret ugyldige. Flertallet (3-2) afviste kravet:

En tilsidesættelse kræver en "vis grovere tilsidesættelse" af pligten til kreditvurdering i kreditaftaleloven § 7 c. Selvom banken ikke havde indhentet et budget, vurderede flertallet, at bankens indhentelse af oplysninger fra e-Skat og KreditStatus [...] var tilstrækkeligt.

Mindretallet mente derimod, at det er en forudsætning for korrekt vurdering, at kreditgiver kender ansøgerens **faktiske udgifter** for at beregne et reelt rådighedsbeløb.

Samme mønster ses i [199/2023](#) (Nordea) og [377/2025](#) (Bank Norwegian), begge med 3-2-afgørelser. I sidstnævnte kritiserede mindretallet, at banken ikke havde inddraget pensionsoplysninger for en låntager tæt på folkepensionsalderen.

I [366/2020](#) blev kravet afvist som forældet, da lånene var optaget i 2013-2016 og klagen først indgivet i 2020.

Opsummeret er nævnets praksis følgende:

Kriterie	Nævnets vurdering
Manglende budget	Ikke i sig selv grov tilsidesættelse, hvis e-Skat og registre er konsulteret
Manglende kendskab til faktiske udgifter	Mindretallet anser det konsekvent for utilstrækkeligt
Brug af statistiske modeller	Acceptabelt som supplement, ikke alene
Civilretlig konsekvens	Kun ugyldighed ved "vis grovere tilsidesættelse"
Tilsynsretlig konsekvens	Påbud eller politianmeldelse via Finanstilsynet

LOV	Aftaleloven § 36	Aftaleloven § 38c	Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1
PRAKSIS	Det finansielle ankenævn · 377/2025 Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende vurdering af kreditværdighed, jf. kreditaftalelovens § 7 c. 23.02.2026 Det finansielle ankenævn · Afslag på krav om nedsættelse af gæld som følge af påstået uansvarlig långivning hos Bank Norwegian 10.10.2025 Det finansielle ankenævn · Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering hos Bank Norwegian 04.12.2024 Det finansielle ankenævn · Indsigelse mod Nordea for uansvarlig kreditgivning og manglende kreditværdighedsvurdering af forbrugslån i perioden 2011-2016 22.12.2023 Det finansielle ankenævn · Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering afvist på grund af forældelse 30.06.2021		

Boligkreditrådgivning: vejledningspligten ved valg af fast eller variabel rente

Bankens vejledningspligt ved boligkreditrådgivning er reguleret i [bekendtgørelse om god skik for boligkredit §§ 16-17](#). Nævnet har i nyere praksis vurderet, om banken har opfyldt denne pligt.

I [507/2023](#) klagede et par over Middelfart Sparekasses rådgivning i henholdsvis 2020 (frarådede omlægning til fast 0,5 % lån under COVID-kursfald) og 2022 (rådgav til variabelt F-kort lån). Nævnet frifandt sparekassen og lagde vægt på, at:

- Sparekassen havde udarbejdet en skriftlig "Anbefaling af lån"
- Klagerne var vejledt om risiciene ved rentetilpasningslån
- Klagerne ved underskrift havde erklæret sig indforstået med, at ydelsen kunne stige

I [218/2025](#) klagede en kunde over, at Nordea ikke proaktivt kontaktede hende om at skifte til fast rente før rentestigningerne i 2022. Nævnet frifandt banken:

Hverken efter gældsplejeaftalen eller alment lovgivet er der pligt for banker/realkreditinstitutioner til at kontakte kunder proaktivt for at sikre mod fremtidige rentestigninger.

Praksis viser dermed, at bankens vejledningspligt er **opfyldt**, hvis kunden har fået forelagt og dokumenteret valget mellem fast og variabel rente og selv har truffet sit valg. Der eksisterer ingen generel **overvågningspligt**, der forpligter banken til proaktivt at kontakte kunder ved ændrede markedsforhold, medmindre dette er særskilt aftalt.

For tvister specifikt om realkreditprodukter, kursfastsættelse og bidragsforhøjelser henvises til [praksisoversigten om realkredittvister](#).

LOV [Bekendtgørelse om god skik for boligkredit § 16](#)

[Bekendtgørelse om god skik for boligkredit § 17](#)

PRAKSIS **Det finansielle ankenævn** · Manglende rådgivning om rentestigninger i 2022 og krav til omlægning af lån ved ny finansiering i 2023 10.10.2025

Det finansielle ankenævn · Middelfart Sparekasse frifundet i sag om rådgivning vedrørende omlægning af realkreditlån til fast eller variabel rente 18.04.2024

§ 7 Forældelse: 3-årig frist fra depotopgørelsen eller årsoversigten

Forældelse er et hyppigt og ofte afgørende tema i bankrådgivningssager. Efter [forældelsesloven § 3, stk. 1](#) er den almindelige forældelsesfrist 3 år. Efter [stk. 2](#) regnes fristen fra det tidspunkt, hvor fordringshaveren "fik eller burde have fået kendskab" til fordringen.

Det afgørende spørgsmål er: **hvornår burde kunden have indset tabet og rådgivningens karakter?** Nævnet har her udviklet en klar praksis:

- **Depotopgørelsen/årsoversigten** er typisk det tidspunkt, hvor kundskabsfristen begynder at løbe
- **Markedsværdiopgørelser** for swaps starter ligeledes fristen
- **Bankens orienteringsbrev** om negativ markedsværdi kan udløse fristen

I [143/2013](#) fandt nævnet, at klageren **senest den 9. februar 2009**, da han hentede sin årsopgørelse i netbanken (der viste negativ markedsværdi på 212.052 kr.), fik kendskab til risiciene. Da klagen først blev indgivet i februar 2012, var fristen overskredet.

I [96/2014](#) fastslog nævnet, at klageren senest ved depotoversigten pr. 31. december 2009 måtte have indset det betydelige tab (depotværdi faldet fra 500.000 kr. til 280.000 kr.). Da klagen blev indgivet i marts 2014, var kravet forældet.

For **andelsboligforeningers swap-sager** har nævnet ligeledes afgjort adskillige sager på forældelse:

Sag	Kendskabtidspunkt	Klage indgivet	Resultat
122/2014	Nov. 2009 (brev om negativ markedsværdi)	April 2014	Forældet
21407089/2015	Sept. 2010 (møde med renteanalyse)	Juni 2014	Forældet
21410152/2015	Maj 2010 (generalforsamling)	Okt. 2014	Forældet

I [137/2018](#) blev et krav om mangelfuld rådgivning ved ejendoms køb i 2011 ligeledes afvist som forældet, da indsigelsen først kom i 2018.

Forældelsespraksis understreger, at kunder bør reagere **hurtigt**, når de modtager depotopgørelser eller markedsværdiopgørelser, der viser tab. Den blotte omstændighed, at kunden først senere blev opmærksom på muligheden for at rejse erstatningskrav (fx via medieomtale), forlænger normalt ikke fristen.

LOV [Forældelsesloven § 3, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS	Det finansielle ankenævn · 293/2024 - Krav om erstatning for tab på investeringer og tilbagebetaling af private banking-gebyrer	04.03.2025
	Det finansielle ankenævn · Spørgsmål om bankens rådgivningsansvar for boligberegning ved ejendoms køb og efterfølgende salg med underskud	29.11.2018
	Det finansielle ankenævn · Tvist om forældelse af erstatningsansvar for gearret investering i Aktiv Boliginvest i Roskilde Bank	12.01.2016
	Det finansielle ankenævn · Andelsboligforenings erstatningskrav for rådgivning om renteswap var forældet	05.11.2014
	Det finansielle ankenævn · Afvisning af erstatningskrav for tab på lånefinansieret investering grundet forældelse hos Saxo Privatbank	26.09.2014
	Det finansielle ankenævn · Erstatningskrav mod bank for rådgivning om rentekorridor afvist som forældet	05.02.2014

Nævnets bevisførelsesbegrænsning: afvisning ved modstridende mundtlige forklaringer

§ 8

Det Finansielle Ankenævn behandler sager på skriftligt grundlag og kan ikke gennemføre mundtlig bevisførelse i form af parts- og vidneafhøringer. Når sagens udfald afhænger af, hvad der konkret blev sagt under rådgivningssamtalerne, og parterne er uenige herom, **afviser nævnet sagen** og henviser til domstolene.

Denne bevisførelsesbegrænsning følger af nævnets vedtægter (§ 5, stk. 3, nr. 4) og har stor praktisk betydning: en ikke ubetydelig del af de indbragte sager afvises på dette grundlag.

I [145/2009](#) om garantikapital i Løkken Sparekasse var det uklart, om produktet var præsenteret som en højrentekonto med tre måneders opsigelse (som klagerne hævdede) eller som en risikofyldt kapitalindskud (som banken hævdede). Nævnet afviste sagen trods Finanstilsynets generelle kritik af sparekassens salg af garantbeviser.

I [947/2010](#) om pensionsmidler i BankInvest Højrentelande afviste nævnet ligeledes sagen, da der var afgørende uenighed om drøftelserne på et møde i oktober 2007.

I [2/2020](#) var en andelsboligforening uenig med Sparekassen Kronjylland om, hvad der blev gennemgået på en ekstraordinær generalforsamling, hvor tekniske problemer forhindrede fremvisning af en PowerPoint-præsentation.

Afvisning på grund af bevisførelsesbegrænsning er **ikke det samme som frifindelse**: nævnet tager simpelthen ikke stilling til, om rådgivningen var mangelfuld. Klageren kan efterfølgende anlægge sag ved de almindelige domstole.

Det er dog værd at bemærke, at nævnet i mange sager med lignende bevisproblemer alligevel har truffet afgørelse – typisk når bankens **skriftlige materiale** (støtteark, faktaark, præsentationer) i sig selv er mangelfuldt. Det er altså kvaliteten af bankens dokumentation, der afgør, om sagen kan behandles på skriftligt grundlag.

PRAKSIS	Det finansielle ankenævn · Andelsboligforenings klage over rådgivning om indfrielse af renteswaps afvist på grund af bevisusikkerhed	05.03.2021
	Det finansielle ankenævn · Investering af pensionsmidler i BankInvest Højrentelande: Spørgsmål om mangelfuld rådgivning og afvisning pga. bevisførelse	12.12.2012

Det finansielle ankenævn · Klage over mangelfuld rådgivning om garantikapital i Løkken Sparekasse 13.12.2010
afvist på grund af bevisusikkerhed

§ 9 Erstatningsopgørelse og tabsbegrænsningspligt

Når nævnet finder banken erstatningsansvarlig, opgøres erstatningen typisk som en **restitution**: kunden stilles, som om den ansvarspådragende investering aldrig var foretaget. Det indebærer:

- Kunden tilbageleverer eventuelle resterende investeringsbeviser
- Banken tilbagebetaler investeringssummen
- Kunden tilbagebetaler modtagne udbytter
- Banken godtgør renter og bidrag betalt på den del af lånet, der finansierede investeringen

Denne model blev anvendt i bl.a. [343/2010](#), [163/2010](#) og [949/2010](#).

Alternativt kan erstatningen opgøres som **forskellen** mellem den faktiske investering og den investering, der ville have været passende. I [1203/2009](#) blev banken pålagt at stille klageren, som om midlerne havde været placeret i BankInvest Lange Danske Obligationer i stedet for Højrentelande.

Kunden har en **tabsbegrænsningspligt**. I [1148/2009](#) begrænsede nævnet erstatningen tidsmæssigt: da klageren den 10. juli 2008 solgte en mindre portion beviser til kurs 82,35 (mod købskurs 99,10), burde han have indset risikoen og solgt de resterende beviser. Erstatningen dækkede derfor kun kurstabet frem til denne dato.

I [432/2014](#) blev erstatningen fastsat til 60 % af tabet – i overensstemmelse med principperne i Forbrugerombudsmandens forlig med Roskilde Bank – fordi banken havde en egeninteresse i aktiesalget.

PRAKSIS	Det finansielle ankenævn · Erstatning for lånefinansieret aktiekøb i Roskilde Bank: Uegnet rådgivning og manglende risikospredning	23.05.2017
	Det finansielle ankenævn · Erstatningsansvar for Roskilde Bank ved mangelfuld rådgivning om BankInvest Højrentelande i forhold til kundens lave risikoprofil	12.12.2012
	Det finansielle ankenævn · Erstatningsansvar for mangelfuld rådgivning om lånefinansieret investering i BankInvest Højrentelande	26.06.2012
	Det finansielle ankenævn · Spar Nord Bank dømt til at betale erstatning for investeringsrådgivning i strid med kundens lave risikoprofil	14.03.2011
	Det finansielle ankenævn · Mangelfuld rådgivning om det lånefinansierede investeringsprodukt Aktiv BoligInvest	07.03.2011
	Det finansielle ankenævn · Roskilde Bank dømt til at erstatte tab på 'Aktiv BoligInvest' grundet mangelfuld rådgivning om risiko	07.03.2011

§ 10 Sammenfatning: de centrale praksismønstre i bankrådgivningssager

Det Finansielle Ankenævns praksis om bankrådgivning viser følgende gennemgående mønstre:

Ansvarsgrundlag – hvornår er rådgivningen ansvarspådragende?

- Investering i konjunkturfølsomme produkter (Emerging Markets-obligationer, højrentelande) er ikke forenelig med en lav risikoprofil – banken har en selvstændig vurderingspligt

- Gearing (lånefinansieret investering) skærper rådgivningspligten markant – manglende information om exit-risiko og risikospredning er ansvarspådragende
- Swaps kræver balanceret rådgivning – ensidig fokus på rentebesparelse er utilstrækkeligt
- Kreditværdighedsvurdering efter kreditaftaleloven § 7 c – overtrædelse udløser kun civilretlig ugyldighed ved "vis grovere tilsidesættelse"

Frifindelsesgrunde – hvornår er banken beskyttet?

- Kunden har underskrevet profil med høj risikovillighed og accepteret risikoen
- Kunden er bistået af professionel rådgiver (revisor, advokat) eller har professionel baggrund
- Bankens skriftlige materiale beskriver risiciene fyldestgørende
- Kursfaldet skyldes uforudsigelige markedsbegivenheder (finanskrisen), og rådgivningen var korrekt på rådgivningstidspunktet

Procesuelle barrierer:

- Forældelse (3-årig frist fra depotopgørelse/årsoversigt) afskærer en betydelig del af kravene
- Bevisførelsesbegrænsning medfører afvisning, når rådgivningens indhold afhænger af modstridende mundtlige forklaringer

Erstatningsopgørelse:

- Restitution: kunden stilles, som om investeringen aldrig var foretaget
- Alternativ investering: midlerne anses for placeret i et passende produkt
- Tabsbegrænsningspligt reducerer erstatningen, når kunden burde have reageret på kursfaldene

Praksis er præget af **hyppige dissenser** (3-2-afgørelser), hvilket afspejler den vedvarende faglige uenighed om grænsen mellem kundens eget ansvar og bankens rådgivningsforpligtelse.

LOV

Forældelsesloven § 3, stk. 1, 2

Kreditaftaleloven § 7c, stk. 1

Lov om finansiel virksomhed § 43, stk. 1

REFERENCE Lovgrundlag

7 paragraffer

Aftaleloven § 36	Bekendtgørelse om god skik for boligkredit § 17
Bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder § 3	Bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder § 9
Forældelsesloven § 3	stk. 1, 2
Kreditaftaleloven § 7c	stk. 1
Lov om finansiel virksomhed § 43	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

33 afgørelser

DET FINANSIELLE ANKENÆVN · NÆVN / KLAGEINSTANS

33

23.02.2026	377/2025 Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende vurdering af kreditværdighed, jf. kreditaftalelovens § 7 c.	377/2025
10.10.2025	Manglende rådgivning om rentestigninger i 2022 og krav til omlægning af lån ved ny finansiering i 2023	218/2025
10.10.2025	Afslag på krav om nedsættelse af gæld som følge af påstået uansvarlig långivning hos Bank Norwegian	260/2025
04.03.2025	293/2024 - Krav om erstatning for tab på investeringer og tilbagebetaling af private banking-gebyrer	293/2024
04.12.2024	Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering hos Bank Norwegian	169/2024
18.04.2024	Middelfart Sparekasse frifundet i sag om rådgivning vedrørende omlægning af realkreditlån til fast eller variabel rente	507/2023
22.12.2023	Indsigelse mod Nordea for uansvarlig kreditgivning og manglende kreditværdighedsvurdering af forbrugslån i perioden 2011-2016	199/2023
30.06.2021	Indsigelse mod investeringsrådgivning og afregningskurs ved salg af investeringsbeviser under markedsuro	252/2020
30.06.2021	Indsigelse om uansvarlig långivning og manglende kreditværdighedsvurdering afvist på grund af forældelse	366/2020
05.03.2021	Andelsboligforenings klage over rådgivning om indfrielse af renteswaps afvist på grund af bevisusikkerhed	2/2020
29.11.2018	Spørgsmål om bankens rådgivningsansvar for boligberegning ved ejendoms køb og efterfølgende salg med underskud	137/2018
23.05.2017	Erstatning for lånefinansieret aktiekøb i Roskilde Bank: Uegnet rådgivning og manglende risikospredning	432/2014
12.01.2016	Tvist om forældelse af erstatningsansvar for gearret investering i Aktiv Boliginvest i Roskilde Bank	162/2014
05.11.2014	Andelsboligforenings erstatningskrav for rådgivning om renteswap var forældet	122/2014
26.09.2014	Afvisning af erstatningskrav for tab på lånefinansieret investering grundet forældelse hos Saxo Privatbank	96/2014
05.02.2014	Erstatningskrav mod bank for rådgivning om rentekorridor afvist som forældet	143/2013
04.10.2013	Andelsboligforenings indsigelser mod rådgivning om variabelt forrentet lån kombineret med renteswap	134/2013
12.12.2012	Erstatningsansvar for Roskilde Bank ved mangelfuld rådgivning om BankInvest Højrentelände i forhold til kundens lave risikoprofil	1148/2009
12.12.2012	Investering af pensionsmidler i BankInvest Højrentelände: Spørgsmål om mangelfuld rådgivning og afvisning pga. bevisførelse	947/2010

12.09.2012	Bankrådgivers krav om erstatning for tab på gearet investering afvist af Ankenævnet	379/2011
26.06.2012	Erstatningsansvar for mangelfuld rådgivning om lånefinansieret investering i BankInvest Højrentelande	949/2010
27.01.2012	Spar Nord Bank kendt erstatningsansvarlig for mangelfuld rådgivning om kompleks valutarenteswapaftale	356/2010
05.12.2011	Bankens rådgivning om kompleks valutaswap krævede bevisførelse og blev afvist af Ankenævnet	592/2009
04.07.2011	Roskilde Bank erstatningsansvarlig for mangelfuld rådgivning om gearet investering i BankInvest Højrentelande	1297/2009
14.03.2011	Spar Nord Bank dømt til at betale erstatning for investeringsrådgivning i strid med kundens lave risikoprofil	1203/2009
14.03.2011	Erstatningskrav mod Sydbank for tab på gearet investeringspakke afvist	1217/2009
07.03.2011	Roskilde Bank dømt til at erstatte tab på 'Aktiv BoligInvest' grundet mangelfuld rådgivning om risiko	163/2010
07.03.2011	Mangelfuld rådgivning om det lånefinansierede investeringsprodukt Aktiv BoligInvest	343/2010
13.12.2010	Klage over mangelfuld rådgivning om garantikapital i Løkken Sparekasse afvist på grund af bevisusikkerhed	145/2009
08.09.2010	Krav om erstatning efter tvangslukning af renteswap grundet overskredet risikogrænse og manglende sikkerhedsstillelse	903/2009
22.07.2010	Spørgsmål om rådgivning om kursrisiko ved køb af investeringsbeviser i BankInvest Højrentelande	328/2009
16.11.2009	Kunde fik ikke medhold i erstatningskrav mod Danske Bank for tab på investeringsdepoter trods indsigelse om utilstrækkelig rådgivning	310/2009
09.09.2009	Afvisning af erstatningskrav for tab på lånefinansierede aktiekøb i Roskilde Bank	128/2009